

LIETUVOS RESPUBLIKOS
PENSIJŲ KAUPIMO ĮSTATYMO NR. IX-1691
5, 6, 10, 13, 22, 29, 30, 33, 36 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR
32 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto įstatymo projekto tikslai ir uždaviniai

LR pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 pakeitimo įstatymo projektu keičiamas II pakopos pensijų kaupimo teisinis reguliavimas siekiant užtikrinti, kad II pakopos pensijų kaupimas būtų susietas su visa pensijų, mokamų iš Sodros arba iš valstybės biudžeto sukakus pensinį amžių, sistema. Taip pat šiuo projektu siekiama užtikrinti lygiateisiškumo principo įgyvendinimą II pakopos pensijų išmokų atveju bei padėti asmeniui išvengti bereikalingų apsunkinimų tampant pensijų kaupimo dalyviu.

Esamas II pakopos pensijų kaupimo teisinis reguliavimas sukuria pernelyg didelius apsunkinimus asmenims, nenorintiems dalyvauti pensijų kaupime, - vadovaujantis esamu teisiniu reguliavimu, asmeniui gali tekti išreikšti atsisakymą dalyvauti pensijų kaupime net aštuonis kartus. Be to, LR pensijų kaupimo įstatyme numatytos skirtingos pensijų išmokų rūšys, išskirtos atsižvelgiant į asmens sukauptų pensijų fonde lėšų dydį, neturi aiškių sąsajų su II pakopos pensijų kaupimo sistema, kaip visos senatvės pensijų sistemos dalies, tikslais bei konkrečiau pensijų fondo dalyvio situacija.

Be to, asmeniui išmokant sukauptą pensijų turtą periodinėmis išmokomis, mokama išmoka nuolat kinta, t.y. gali atitinkamai didėti ir mažėti priklausomai nuo investavimo rezultatų, kai tuo tarpu anuiteto atveju gaunama išmoka yra garantuojama ir asmeniui mažėti negali, o priklausomai nuo investicinių rezultatų gali būti išmokama papildoma išmoka.

Atsižvelgiant į Konstitucinio Teismo jurisprudenciją, analizuojant nuosavybės teisių apsaugą pensijų sistemoje, periodinių išmokų teisinis reguliavimas, kuomet išmokos yra nuolat perskaičiuojamos ir, atitinkamai, priklausomai nuo investicinės grąžos gali arba didėti arba mažėti, galimai pažeidžia asmens nuosavybės teisę.

Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad dalyviams, gaunantiems pensijų anuiteto išmoką, pensijų anuitetų mokėtojo patiriamos (ir iš dalyvio sukaupto turto atskaitomos) administravimo išlaidos per visą išmokų mokėjimo laikotarpį sudaro iki 3 procentų viso dalyvio sukaupto pensijų turto, o pensijų išmokas gaunant periodinėmis išmokomis, pensijų kaupimo bendrovės veiklos išlaidoms atskaito tokią dalyvio sukaupto pensijų turto dalį, kuri per visą išmokų mokėjimo laikotarpį gali sudaryti vidutiniškai apie 15 procentų viso dalyvio sukaupto pensijų turto. Manytina, kad taip sukuriama prielaidos galimiems lygiateisiškumo principo pažeidimams.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, įstatymo projekte taip pat siūloma panaikinti atidėtojo anuiteto alternatyvą, kadangi pasirinkus atidėtąjį anuitetą, didžioji dalis pensijų fonde sukaupto turto yra mokama periodinėmis išmokomis iki asmeniui sukaks 85 metai. Taip pat pažymėtina, kad atidėtojo anuiteto alternatyvoje nustatytas amžius, nuo kurio mokamas atidėtasis anuitetas, nėra pagrįstas, turint omenyje vidutinę moterų ir ypač vyrų vidutinę gyvenimo trukmę Lietuvoje, ypač atsižvelgiant į tai, kad ši atidėtoji turto dalis nėra paveldima.

Atsižvelgiant į tai, kad asmeniui nėra suteikiama galimybė pasitraukti iš dalyvavimo II pakopos pensijų kaupime, siekiama suteikti asmeniui daugiau teisių valdyti dalyvavimą pensijų kaupime, suteikiant teisę kas trejus metus neterminuotą laikotarpį sustabdyti pensijų kaupimo įmokų mokėjimą.

Nors pensijų fondų valdytojai dažnai pabrėžia, kad Lietuvos fondų atskaitymai yra vieni mažiausių, pažymėtina, kad teisiniame reguliavime yra reglamentuota ir apribota tik dalis pensijų fondų patiriamų išlaidų. Kasmet Lietuvos banko skelbiamas bendrasis išlaidų koeficientas (BIK) parodo, kiek pensijų fondų dalyviams iš tiesų kainuoja investuoti pensijų

kaupimo fonde, kadangi šios išlaidos sumažina investuotojo investicijų grąžą. Taigi, nors vadovaujantis esamu teisiniu reguliavimu, pensijų fondas negali atlikti didesnių atskaitymų nei 0,5 procento pensijų fondo grynujų aktyvų vidutinės metinės vertės, arba 0,2 proc., jei fondas skirtas turto išsaugojimui, tačiau pensijų fondui investuojant dalyvių kaupiamą pensijų turtą į kitus kolektyvinio investavimo subjektus, susidaro papildomos netiesioginės išlaidos, kurios esamame teisiniame reguliavime nėra apribotos. Taigi, esamame teisiniame reguliavime nėra reglamentuotos ir, atitinkamai, apribotos netiesioginės išlaidos, atskaitomos iš pensijų turto, kas gali lemti pensijų kaupimo bendrovių piktnaudžiavimą. Šiame kontekste pažymėtina, kad reikalavimas numatyti baigtinį kitų išlaidų sąrašą fondų taisyklėse yra numatytas ir LR profesinių pensijų įstatyme, ir LR papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatyme, ir LR kolektyvinio investavimo subjektų įstatyme.

Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad skirtingai nei tvirtina Lietuvoje veikiančios pensijų kaupimo bendrovės, Lietuvoje II pakopos pensijų fondų turtui taikomi mokesčiai yra kur kas aukštesni nei kitose pasaulio šalyse. Bendros veiklos išlaidos II pakopos pensijų fonduose Lietuvoje siekia 1,23 procento dalyvių kaupiamo pensijų turto, tuo tarpu kitose šalyse, pavyzdžiui, Olandijoje, Danijoje, Italijoje, Jungtinėje Karalystėje, Belgijoje, Portugalijoje, Austrijoje, Kanadoje, Suomijoje nuo kaupiamo pensijų fondų turto atskaitomi mokesčiai svyruoja nuo 0,1 iki 0,5 procento pensijų turto, Slovakijoje ir Graikijoje – 0,7 procento, Šveicarijoje – 0,8 procento. Todėl siekiant apsaugoti pensijų fondų dalyvių sukauptas lėšas, LR pensijų kaupimo įstatyme siūloma apriboti netiesiogines išlaidas, atskaitomas iš pensijų turto.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai ir rengėjai

Įstatymo projektą parengė Seimo narė Laima Nagienė.

3. Dabartinis teisinis įstatymo projekto aptartų teisinių santykių reglamentavimas

LR pensijų kaupimo įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 3 punkte numatyta, kad dalyvis turi teisę, ne ilgiau kaip 12 mėnesių (iš karto ar dalimis) per visą dalyvavimo pensijų kaupime laikotarpį sustabdyti pensijų įmokų pervedimus į pensijos sąskaitą šio įstatymo 13 straipsnyje nustatyta tvarka. LR pensijų kaupimo įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad dalyvis turi teisę laikinai, ne daugiau kaip 12 mėnesių ir ne trumpesiam kaip vieno mėnesio laikotarpiui per visą dalyvavimo pensijų kaupime laikotarpį, sustabdyti pensijų įmokų pervedimą. Apie numatomą pensijų įmokų sustabdymo pradžią ir sustabdymo trukmę (kalendoriniais mėnesiais) dalyvis privalo informuoti pensijų kaupimo bendrovę likus ne mažiau kaip 30 kalendorinių dienų iki numatomo pensijų įmokų sustabdymo pradžios. Pensijų įmokos sustabdomos nuo kalendorinio mėnesio, einančio pasibaigus šioje dalyje nurodytam 30 kalendorinių dienų terminui, pirmos dienos.

LR pensijų kaupimo įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad nuo 2019 m. sausio 1 d. kas trejus metus pilnamečiai asmenys, kurie įtraukimo į pensijų kaupimą metų sausio 1 dieną yra jaunesni kaip 40 metų amžiaus ir LR apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir socialinio draudimo išmokų gavėjų registre yra duomenys apie jų draustumą įtraukimo į pensijų kaupimą metų sausio 2 dieną, įtraukiami į pensijų kaupimą. Pensijų įmokos už įtrauktus į pensijų kaupimą asmenis pradedamos skaičiuoti nuo įtraukimo į pensijų kaupimą metų liepos 1 dienos.

LR pensijų kaupimo įstatymo 10 straipsnio 5 dalyje numatyta, kad asmuo tampa tos pensijų kaupimo bendrovės, į kurios valdomą pensijų fondą pereina, valdomo pensijų fondo dalyviu nuo prašymo pereiti į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą įregistravimo Dalyvių ir sutarčių registre dienos. Padariusi atitinkamus įrašus Dalyvių ir sutarčių registre, Valstybinio socialinio draudimo fondo (toliau – VSDF) valdyba, suderinusi informacijos pateikimo tvarką su pensijų kaupimo bendrovėmis, elektroniniu būdu apie tai per 3 darbo dienas informuoja abi pensijų kaupimo bendroves, nurodydama, į kokią (iš kokio) pensijų fondą (fondo) pereina dalyvis, o jeigu dalyvis gauna periodines pensijų išmokas, – ir informaciją

apie tai, kad dalyvis yra periodinių pensijų išmokų gavėjas. Jeigu asmeniui identifikuoti ir dalyvio prašymui įregistruoti pateikti duomenys yra netikslūs ar jų nepakanka, VSDF valdyba turi teisę atsisakyti registruoti dalyvio prašymą pereiti į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą. Atsisakiusi registruoti prašymą pereiti į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą, VSDF valdyba apie tai per 3 darbo dienas informuoja pensijų kaupimo bendrovę, kuriai asmuo pateikė prašymą, nurodydama atsisakymo priežastį.

LR pensijų kaupimo įstatymo 22 straipsnyje numatyta, kad atskaitymai iš pensijų turto pensijų kaupimo bendrovės naudai gali būti daromi tik laikantis šiame įstatyme ir pensijų fondo taisyklėse nustatytų dydžių. Numatyta, kad iš pensijų turto galima daryti tik šiame įstatyme numatytus atskaitymus, jeigu jie yra numatyti pensijų fondo taisyklėse. Valiutos keitimo sąnaudos, atsiradusios dėl pareigos valiutų sąnaudas buhalterinėje apskaitoje pripažinti pagal Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 5 straipsnį, taip pat dengiamos iš pensijų turto. Visos kitos pensijų fondo taisyklėse nenumatytos arba nustatytus dydžius viršijančios išlaidos turi būti dengiamos iš pensijų kaupimo bendrovės turto. Taip pat numatyti apribojimai atskaitymams iš pensijų turto.

LR pensijų kaupimo įstatymo 29 straipsnyje yra numatytos pensijų išmokų rūšys, mokėtinos dalyviams atsižvelgiant į jų vardu pensijų fonde sukauptą pensijų turtą. LR pensijų kaupimo įstatymo 29 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad dalyviui, kurio vardu pensijų fonde sukauptas pensijų turtas yra mažesnis arba lygus 5000 eurų, taip pat šio straipsnio 6 dalyje nustatytu atveju šio įstatymo 31 straipsnyje nustatyta tvarka mokama vienkartinė pensijų išmoka. LR pensijų kaupimo įstatymo 29 straipsnio 4 dalyje numatyta dalyviui, kurio vardu pensijų fonde sukauptas pensijų turtas yra didesnis kaip 5 000 eurų, bet mažesnis kaip 10 000 eurų, šio įstatymo 32 straipsnyje nustatyta tvarka mokamos periodinės pensijų išmokos. LR pensijų kaupimo įstatymo 29 straipsnio 5 dalyje numatyta, kad dalyviui, kurio vardu pensijų fonde sukauptas pensijų turtas yra lygus arba didesnis kaip 10 000 eurų, pensijų fonde sukauptas pensijų turtas išmokamas tik jam įsigijus pensijų anuitetą iš pensijų anuitetų mokėtojo. Standartinis pensijų anuitetas įsigijamas už visą dalyvio vardu pensijų fonde sukauptą pensijų turtą, išskyrus šio straipsnio 6 dalyje nurodytą atvejį. Atidėtasis pensijų anuitetas įsigijamas už dalį dalyvio vardu pensijų fonde sukauptų lėšų, jų dydį nustato pensijų anuitetų mokėtojas. Likusi pensijų turto dalis išmokama periodinėmis pensijų išmokomis šio įstatymo 32 straipsnyje nustatyta tvarka. LR pensijų kaupimo įstatymo 29 straipsnio 6 dalyje numatyta, kad dalyvis, kurio vardu pensijų fonde sukauptas pensijų turtas yra didesnis kaip 60 000 eurų, turi teisę sukauptą pensijų turto dalį, viršijančią 60 000 eurų, gauti iš pensijų kaupimo bendrovės vienkartinę pensijų išmoka. LR pensijų kaupimo įstatymo 29 straipsnio 8 dalyje numatyta, kad šio straipsnio 3–6 dalyse nurodyti dydžiai, nuo kurių priklauso asmeniui mokėtinos pensijų išmokos rūšis, kas 3 metus indeksuojami vidutinės metinės infliacijos, apskaičiuotos pagal Lietuvos statistikos departamento skelbiamą suderintą vartotojų kainų indeksą, suminį 3 paskutinių kalendorinių metų rodiklį. Euro tikslumu suapvalintus naujus dydžius, pradedant 2023 metais taikomais dydžiais, ne vėliau kaip iki metų, einančių prieš taikymo metus, lapkričio 30 dienos savo interneto svetainėse paskelbia Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir pensijų anuitetų mokėtojas.

LR pensijų kaupimo įstatymo 32 straipsnyje numatyta periodinių išmokų mokėjimo tvarka. Numatyta, kad pensijų kaupimo bendrovės dalyviui per mėnesį mokėtinos periodinės išmokos dydis yra nustatomas priežiūros institucijos nustatyta tvarka. Periodinės pensijų išmokos pradedamos mokėti nuo pensijų išmokos sutartyje nurodytos dienos, bet ne vėliau kaip per 31 kalendorinę dieną nuo šio įstatymo 30 straipsnio 8 dalyje nustatyto termino vienašališkai atsisakyti pensijų išmokos sutarties pabaigos. Pensijų išmokos sutartyje turi būti nurodyta mėnesio diena, kurią pensijų kaupimo bendrovė mokės dalyviui periodinę pensijų išmoką, ir mokėjimo periodiškumas. Pensijų išmokos mokamos dalyviui ne rečiau kaip vieną kartą per 3 mėnesius. Pensijų išmokos pervedamos į pensijų išmokos sutartyje nurodytą asmeninę dalyvio sąskaitą kredito ar mokėjimo įstaigoje. Jeigu dalyvio prašymu pensijų išmoka pervedama į sąskaitą kredito ar mokėjimo įstaigoje, esančioje ne Lietuvos Respublikos teritorijoje, mokėjimo

pavedimo išlaidas padengia dalyvis. Periodinių pensijų išmokų suma, neišmokėta dėl gavėjo mirties, yra paveldima LR civilinio kodekso nustatyta tvarka. Sudarius periodinės pensijų išmokos sutartį, dalyviui priklausantis pensijų turtas lieka jo asmeninėje pensijos sąskaitoje. Dalyvis, gaunantis periodines išmokas, turi teisę pereiti į tos pačios arba kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą kitą pensijų fondą – tokiais atvejais šio įstatymo 9 ir 10 straipsnių nuostatos taikomos *mutatis mutandis*.

LR pensijų kaupimo įstatymo 33 straipsnio 10 dalyje numatyta, kad standartinis pensijų anuitetas pradedamas mokėti nuo sprendime dėl pensijų anuiteto mokėjimo nurodytos dienos, kurią gautas dalyvio prašymas dėl pensijų išmokos sutarties sudarymo.

LR pensijų kaupimo įstatymo 36 straipsnyje numatyta, kad išieškojimas iš periodinių pensijų išmokų ir pensijų anuiteto vykdomas LR civilinio proceso kodekso nuostatų, reglamentuojančių išieškojimą iš skolininko pensijos, nustatyta tvarka. Išieškojimas iš vienkartinės pensijų išmokos vykdomas LR civilinio proceso kodekso nuostatų, reglamentuojančių išieškojimą iš skolininko piniginių lėšų, nustatyta tvarka.

4. Naujos teisinio reglamentavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Siūlomos naujos teisinio reglamentavimo nuostatos remiasi esmine prielaida, kad II pakopos pensijų kaupimo sistema suvokiama kaip visos senatvės pensijų sistemos dalis, suteikianti asmeniui galimybę dalinai prisidėti prie senatvės pensijos.

Nauju teisiniu reglamentavimu siūloma pakeisti LR pensijų kaupimo įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 3 punktą, suteikiant dalyviui teisę neterminuotai sustabdyti pensijų įmokų pervedimus į pensijos sąskaitą. Taip pat siūloma pakeisti LR pensijų kaupimo įstatymo 13 straipsnio 1 dalį, numatant, kad dalyvis turi teisę kas trejus metus Vyriausybės nustatyta tvarka neterminuotai sustabdyti pensijų įmokų pervedimą. Nauju teisiniu reguliavimu siekiama suteikti asmeniui daugiau teisių valdant savo dalyvavimą pensijų kaupime, atsižvelgiant į tai, kad asmeniui nėra suteikiama teisė nutraukti dalyvavimą pensijų kaupime.

Nauju teisiniu reglamentavimu siūloma pakeisti LR pensijų kaupimo įstatymo 6 straipsnio 1 dalį, numatant vienkartinį asmens įtraukimą į dalyvavimą pensijų kaupime. Taip siekiama apsaugoti asmenį nuo papildomo automatinio įtraukimo į pensijų sistemą, kai asmuo jau kartą išreiškė valią atsisakyti dalyvauti kaupime, atsižvelgiant į tai, kad asmeniui išlieka teisė savanoriškai pasirinkti dalyvavimą pensijų kaupime.

Naujame teisiniame reguliavime siūloma LR pensijų kaupimo įstatymo 22 straipsnyje numatyti, kad netiesioginės išlaidos, atskaitomos iš pensijų turto, kurių baigtinis sąrašas turi būti numatytas pensijų fondo taisyklėse, negali viršyti 0,2 procento pensijų fondo gryųjų aktyvų vidutinės metinės vertės, turto išsaugojimo pensijų fonde – 0,1 procento pensijų fondo gryųjų aktyvų vidutinės metinės vertės. Šiuo pakeitimu siekiama apriboti netiesiogines išlaidas, atskaitomas iš pensijų turto, taip apsaugant pensijų kaupimo dalyvių turtą ir užkertant kelią galimam pensijų fondų bendrovių piktnaudžiavimui.

Taip pat siūloma pakeisti LR pensijų kaupimo įstatymo 29 straipsnį, susiejant gautinas II pakopos pensijų išmokas su asmens socialinio draudimo pensijos (socialinio draudimo senatvės pensijos arba netekto darbingumo pensijos) dydžiu arba šalpos pensijos (šalpos senatvės pensijos arba šalpos neįgalumo pensijos) dydžiu.

Teisę į vienkartinę išmoką įgytų dalyvis, kuriam, atsižvelgiant į jo vardą pensijų fonde sukauptą pensijų turtą, apskaičiuota pensijų anuiteto išmoka yra mažesnė arba lygi 10 procentų dalyviui apskaičiuotos socialinio draudimo arba šalpos pensijos dydžio, taip pat dalyvis, kuriam, atsižvelgiant į jo vardą pensijų fonde sukauptą pensijų turtą, apskaičiuota pensijų anuiteto išmoka yra didesnė kaip 25 procentai dalyviui apskaičiuotos socialinio draudimo arba šalpos pensijos dydžio. Pastaruoju atveju vienkartinę išmoką sudaro pensijų anuiteto išmokos dalies, viršijančios 25 procentus dalyviui apskaičiuotos socialinio draudimo arba šalpos pensijos dydžio, suminis dydis. Dalyviui, kuriam, atsižvelgiant į jo vardą pensijų fonde sukauptą pensijų turtą, apskaičiuota pensijų anuiteto išmoka yra didesnė kaip 10 procentų dalyviui apskaičiuotos

socialinio draudimo arba šalpos pensijos dydžio, pensijų fonde sukauptas pensijų turtas išmokamas tik jam įsigijus pensijų anuitetą iš pensijų anuitetų mokėtojo.

Atsižvelgiant į tai, kad, kaip minėta, atidėtojo anuiteto atveju, asmeniui mokamos periodinės išmokos, kurių teisinis reguliavimas galimai sukuria prielaidas lygiateisiškumo principo pažeidimams, nauju teisiniu reguliavimu siūloma panaikinti pensijų anuitetų rūšį – atidėtąjį pensijų anuitetą, atitinkamai išskiriant, kad pensijų anuitetų rūšys yra pensijų anuitetas ir pensijų anuitetas su garantuojamu laikotarpiu. Taip pat pakeisti LR Pensijų kaupimo įstatymo 33 straipsnį panaikinant terminą „standartinis pensijų anuitetas“, kadangi panaikinus pensijų anuitetų rūšį – atidėtąjį anuitetą, toks išskyrimas nėra reikalingas. Atsižvelgiant į naujajame teisiniame reguliavime pasikeitusias LR pensijų kaupimo įstatymo 29 straipsnio dalių išdėstymą, patikslinti LR pensijų kaupimo įstatymo 30 straipsnio 2 dalį.

Šiuo teisiniu reguliavimu siekiama teisiniame reglamentavime įtvirtinti esminę nuostatą, kad pensijų kaupimas II pakopoje yra visos senatvės pensijų sistemos dalis. II pakopos pensijų išmokų rūšys yra susiejamos su konkretaus asmens socialinio draudimo arba šalpos pensijos dydžiu, tokiu būdu gaunama išmoką individualizuojant. Šis siūlomas pensijų išmokų apskaičiavimo principas leistų asmeniui, kurio sukauptos II pakopos pensijų fonde lėšos nesudaro ženklios asmeniui skirtos socialinio draudimo ar šalpos pensijos dalies, tam, kad galėtų būti svari parama prie šios pensijos, kas ir buvo siekiama sukuriant II -ąją pensijų kaupimo pakopą, pasiimti lėšas vienkartinę išmoka ir taip sukurti sąlygas oriai pasitikti pereinamąjį laikotarpį pasikeitus asmens socialiniam statusui ir, atitinkamai, užpildyti spragą ženkliai pakitus asmens gaunamoms lėšoms.

Žemiau pateikiama hipotetinė situacija, kurioje atskleidžiami siūlomo teisinio reguliavimo ypatumai. PVZ. Asmens gimimo metai – 1960 m. Asmens darbo pradžia – 1978 m. Pensinio amžiaus sukakties metai – 2024 m. Darbo stažas – 44 metai, vidutinis bruto atlyginimas – 2 000 eur/mėn. Pensinio amžiaus sukakties dienai šis asmuo II pakopos pensijų kaupimo fonde yra sukaukęs 14 000 eurų. Sodros apskaičiavimu, pensijų anuiteto išmoka būtų 61 eur/mėn., o socialinio draudimo senatvės pensija būtų 647 eur/mėn. Taigi, apskaičiuota anuiteto išmoka sudarytų 9,89 procento socialinio draudimo senatvės pensijos, todėl asmeniui priklausytų viso sukaupto II pakopos pensijų fonde turto, t.y. 14 000 eurų, dydžio vienkartinė išmoka, kurią išmokėtų pensijų kaupimo bendrovė. Atitinkamai, jeigu asmuo būtų sukaukęs 15 000 eurų, tai anuiteto išmoka sudarytų 12 proc. asmens socialinio draudimo senatvės pensijos, asmuo pensijų išmoką galėtų gauti tik įgijęs pensijų anuitetą.

Taip pat naujame teisiniame reguliavime, siekiant užkirsti kelią galimiems lygiateisiškumo principo pažeidimams, siūloma naikinti pensijų išmokų rūšį – periodines išmokas, taigi, siūloma LR pensijų kaupimo įstatymo 32 straipsnį, kuriame reglamentuota periodinių išmokų mokėjimo tvarka, pripažinti netekusiu galios. Taip pat pakeisti LR pensijų kaupimo įstatymo 10 straipsnio 5 dalį ir 36 straipsnį išbraukiant periodinių išmokų terminą.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus teikiamą Įstatymo projektą neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Galima priimtų įstatymų įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymo projektas įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Įstatymų įtaka verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo projektas įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturi.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymo projektas strateginio lygmens planavimo dokumentams neprieštarauja.

9. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus Įstatymo projektą, kitų įstatymų keisti nereikės.

10. Įstatymų projektų atitikties Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimams bei bendrinės lietuvių kalbos normoms, o Įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos įstatymo ir Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

11. Įstatymų projektų atitikimas Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisei

Įstatymo projekto nuostatos Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams neprieštarauja.

12. Įstatymui įgyvendinti reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai, šių aktų rengėjai

Įstatymui įgyvendinti atsakingos institucijos turės patikslinti priimtus įgyvendinamuosius teisės aktus.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymui įgyvendinti valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų neprireiks.

14. Projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimų ir išvadų nereikės.

15. Reikšminiai įstatymo projektų žodžiai.

Įstatymo projekto reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną Eurovoc:

Pensijų kaupimas, dalyvio teisės, įtraukimas į pensijų kaupimą, laikinas įmokyti sustabdymas, pensijų išmokų rūšys;

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Papildomų paaiškinimų nėra.

Seimo narė

Laima Nagienė